

Zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności nie nadążają z rozpatrywaniem wniosków

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: sobota, 12, październik 2024 08:18

Tomasz Smaś

Odśloni: 777

Wojewódzkie zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności borykają się z opóźnieniami w rozpatrywaniu wniosków o ustalenie poziomu potrzeby wsparcia, co jest kluczowe dla przyznania nowego świadczenia wspierającego. Jak informuje Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych, do tej pory wpłynęło około 383 tysięcy wniosków, co znacznie obciążało zespoły i wydłużyło czas oczekiwania na decyzje. Zainteresowanie świadczeniem okazało się być większe, niż początkowo zakładano, co stało się jedną z głównych przyczyn problemów organizacyjnych.

Do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich (RPO) wpływają skargi od obywateli, które dotyczą długotrwałości postępowań. Wielu wnioskodawców czeka na orzeczenie miesiącami, co budzi frustrację, szczególnie w obliczu niecierpliwego oczekiwania na wsparcie finansowe. W niektórych regionach problem z nadmierną liczbą wniosków jest tak duży, że na stronach Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) publikowane są specjalne ogłoszenia informujące o opóźnieniach.

Już na etapie prac legislacyjnych przewidywano, że zapotrzebowanie na decyzje ustalające poziom potrzeby wsparcia może być bardzo duże. Szacowano, że w pierwszym okresie może być konieczne wydanie decyzji dla około 800 tysięcy osób. Dlatego w ustawie przewidziano uproszczenie niektórych procedur, jednak mimo to zespoły nie były w pełni przygotowane na tak dużą liczbę wniosków. Pomimo zwiększenia liczby etatów i zatrudnienia dodatkowych pracowników, a także dostosowania infrastruktury, liczba spraw okazała się wyzwaniem dla systemu.

Jednym z problemów, które przyczyniają się do opóźnień, jest brak spełnienia formalnych wymogów przez część wniosków. Szacuje się, że od 30% do nawet 90% wniosków nie spełnia tych wymagań, co powoduje konieczność ich odrzucenia lub poprawy. Co więcej, niektóre osoby składające wnioski nie są uprawnione do świadczenia wspierającego, co dodatkowo komplikuje i wydłuża proces. Przykładem są wnioski składane przez osoby posiadające orzeczenia o lekkim stopniu niepełnosprawności, które nie kwalifikują się do tego rodzaju wsparcia.

Kolejnym czynnikiem, który wpływa na opóźnienia, jest sposób składania wniosków. Zdecydowana większość osób wciąż składa dokumenty w formie papierowej, co wymaga ich ręcznego przekształcenia na wersje cyfrowe i wprowadzenia do systemu informatycznego. Proces ten jest czasochłonny – przetworzenie jednego papierowego wniosku trwa średnio 25 minut.

W odpowiedzi na te wyzwania, podejmowane są działania mające na celu przyspieszenie procesu rozpatrywania wniosków. Zwiększono liczbę etatów w wojewódzkich zespołach ds. orzekania o niepełnosprawności – zatrudniono 173 nowych pracowników administracyjnych, a dodatkowe środki na wynagrodzenia przewidziano w projekcie budżetu państwa.

Pełnomocnik podkreśla, że mimo tych trudności, działania mające na celu usprawnienie procesu są prowadzone i dąży się do skrócenia czasu oczekiwania na decyzje, co ma poprawić sytuację zarówno osób niepełnosprawnych, jak i administracji zajmującej się obsługą wniosków.

Źródło: RPO